

2017

Tájékoztató hivatalos polgári szertartáshoz

www.eskuvoiszertartasod.hu

Házasság

Házasság a jogszabályoknak megfelelően akkor jön létre, ha az együttesen jelenlevő házasulók az anyakönyvvezető előtt személyesen kijelentik, hogy egymással házasságot kötnek. A boldogító igen kimondása előtt azonban a házasulandóknak számtalan feladata van, és több feltételnek is meg kell felelniük.

Bejelentkezés az anyakönyvvezetőnél

A magyar jog alapján a házasságkötés csak az anyakönyvvezető előtt lehet érvényes, tehát az egyházi szertartás, valamint a szertartásvezető előtt kimondott igen önmagában nem elegendő. A házasságkötés elhatározása után azon a településen dolgozó anyakönyvvezetőnél kell bejelenteni a házasságkötési szándékot, ahol a felek házasságot kívánnak kötni. A házasságkötés helyét ez a bejelentés fogja meghatározni. Ez alkalommal a jogszabályban meghatározott okiratokat is magukkal kell vinniük, és nyilatkozniuk kell

- arról, hogy legjobb tudomásuk szerint házasságkötésüknek nincs törvényi akadálya,
- születendő gyermekük családi nevééről,
- a vőlegénynek arról, hogy nem tud a menyasszony rendezetlen családi jogállású gyermekéről,
- illetve, ha van arról, hogy a gyermeket elismeri, vagy nem ismeri el magáénak.

A házasságkötési szándék bejelentéséről, a bemutatott okiratokról és egyéb nyilatkozatokról az anyakönyvvezető jegyzőkönyvet vesz fel. A nyilatkozatokat a menyasszonynak és a vőlegénynek személyesen, de időben nem feltétlenül együtt kell megtenni. Ebből a célból az anyakönyvvezetőt külön-külön is fel lehet keresni.

A bejelentkezés után az anyakönyvvezető csak jogszabályban meghatározott esetekben tagadhatja meg a közreműködését.

- A házasságkötés akadályait olyan, jogszabály által meghatározott körülmények jelentik, amelyek fennállása esetén nem lehet érvényesen házasságot kötni, illetve a bíróság érvénytelenítheti a már megkötött frigyét.

Tájékoztató hivatalos polgári szertartáshoz

A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) rendelkezéseinek megfelelően érvénytelen a házasság, ha

- a házasulók valamelyikének korábbi házassága fennáll (ha a korábbi házasság megszűnik vagy azt érvénytelenné nyilvánítják, az újabb házasság érvényessé válik)
- a házasulók meghatározott rokoni kapcsolatban állnak egymással, így nem köthetnek házasságot:
 - ba) az egyenesági rokonok (pl. apa és a leánygyermek),
 - bb) a testvérek,
 - bc) a testvér és a testvére vér szerinti leszármazója,
 - bd) a házastárs és volt házastársa egyenesági rokona, valamint
 - be) az örökbefogadó és az örökbefogadott,
- a házasság megkötésekor valamelyik fél cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt állt (a házasság érvényessé válik, ha a cselekvőképtelen fél azt a gondnokság alá helyezésének megszüntetése után - a házasság fennállása alatt - nem támadja meg)
- a házasság megkötésekor valamelyik fél a teljes cselekvőképtelenség állapotában volt, jöllehet ilyen hatályú gondnokság alatt nem állott (a házasság érvényessé válik, ha az a házastárs, akinek cselekvőképessége hiányzott, cselekvőképessé válása után a házasságot - fennállása alatt - helybenhagyja)
- a megkötésénél az anyakönyvvezető nem hivatalos minőségben járt el, vagy ha a házasulók a házasságkötésre irányuló kijelentésük megtételekor nem voltak együttesen jelen,
- valamelyik fél még nem töltötte be a 16. életévét ;
- a 16-18. év közötti személy a gyámhivatal engedélye nélkül kötött házasságot.
- Az anyakönyvvezető nem adhatja össze a házasulandókat, ha észleli valamelyik akadályt. Ha a házasságkötés után derül ki valamelyik érvénytelenségi ok, a házasságot csak akkor lehet érvénytelennek tekinteni, ha azt bírósági ítélet érvénytelennek nyilvánította.

Bizonyos házassági akadályokat azonban a házasságkötés előtt el lehet hárítani:

- ha valamelyik házasulandó 16 és 18 életév közötti, akkor a gyámhivatal előzetes engedélyét kell beszerezni
- bármelyik fél lakóhelye szerint illetékes jegyző felmentést adhat a testvér vérszerinti leszármazójával kötendő házassági tilalom, illetve a házasulandó volt házastársa egyenes ági rokonával kötendő házassági akadály alól (erre egyébként a házasság fennállása alatt is sor kerülhet).

A fentiekből kiderül, de azért érdemes külön is kiemelni, hogy a nagykorú, de cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt álló személy önállóan tehet házasságkötési nyilatkozatot, és ehhez nem kell beszereznie a törvényes képviselője előzetes engedélyt vagy utólagos jóváhagyását sem.

A házasságkötés időpontja

Amennyiben az előző pontokban foglaltaknak eleget tettünk, az anyakönyvvezető kitézi a házasságkötés időpontját, a házasságkötési szándék bejelentését követő 30 napon túli időpontra. Ennél hamarabb csak a jegyző felmentése esetén lehet házasságot kötni. Pl. ha a menyasszony terhes, esetleg betegség, külföldi munkavállalás miatt. 6 hónappal az esküvő tervezett időpontja előtt nem lehet bejelentkezni.

Bejelentkezéshez szükséges iratok

Ha mindkét fél egyedülálló magyar állampolgár:

- a személyi igazolványunkra
- a születési anyakönyvi kivonatunkra valamint
- a lakóhelyünk szerint illetékes önkormányzat által kiállított, családi állapotunkra vonatkozóan igazolásra lesz szükségünk.

Ez utóbbi igazolástól gyakran eltekintenek és megelégszenek azzal, ha bejelentkezéskor a felek büntetőjogi felelősségük tudatában nyilatkoznak családi állapotukról.

Ha az egyik fél elvált:

- a jogerős válást kimondó igazolásra vagy
- olyan házassági anyakönyvi kivonatra, melyben záradékolják a válás tényét.
- Özvegyek esetében: az elhunyt házastárs halotti anyakönyvi kivonata vagy
- záradékolt házassági anyakönyvi kivonatot kell bemutatni

Magyar állampolgár, de állandó lakcíme külföldre van bejegyezve, személyi igazolvány helyett érvényes magyar útlevele lesz szükségünk.

Ha az egyik fél külföldi állampolgár

- érvényes útlevelet vagy letelepedési engedélyt
- a születési anyakönyvi kivonat hitelesített magyar fordítását, illetve (az országos Magyar Fordító irodánál lehet kérni a fordítást) Tanúsítvány, mely egy olyan igazolás, mely bizonyítja, hogy az illető hazája hatályos törvényei szerint megházasodhat. A nagykövetségek segítséget nyújtanak az igazolások beszerzésében. Valamint az anyakönyvi hivatalok meg tudják mondani, hogy az adott országból milyen iratokra van szüksége a külföldi félnek.

Miután minden szükséges irat rendelkezésre áll, az anyakönyvvezető az iratokat felterjeszti a kormányhivatalnak, az iratok megvizsgálása után a kormányhivatal vagy elutasítja vagy engedélyezi a házasságkötést. Az iratok visszaérkezésétől számított 30 ik napra tűzhető ki a házasságkötés. De a jegyzőkönyv felvételétől számított 6 hónapon belül itt is meg kell kötni a házasságot.

A házasságkötés

A házasságkötés nyilvánosan, két tanú jelenlétében történik, olyan helyszínen, amelyet az anyakönyvvezető megfelelőnek tart (egyre divatosabb a parkokban, éttermekben és egyéb, a polgármesteri hivatal épületén kívüli helyeken lebonyolított egybekelés). A házasulandóknak a házassági nyilatkozat megtételekor azonos helyiségben, ugyanazon anyakönyvvezető előtt és egy időben kell jelen lenniük, ha bármelyik feltétel nem teljesül, a házasság érvénytelen.

Az anyakönyvvezető a házasságkötést a házassági anyakönyvbe bejegyzi, illetve házassági anyakönyvi kivonatot állít ki, amelyet a házastársak közvetlenül a házasságkötés után megkapnak.

Tanúk

Hazánkban bárki lehet, aki nagykorú, cselekvőképes és érvényes igazolvánnyal rendelkezik, külföldi állampolgár esetében a tanúnak az útlevelét kell felmutatnia. A tanúk szerepe, hogy az utólagosan felmerülő kétségek esetén tanúsítsák, hogy a házasság létrejött.

Tolmács a szertartáson

Abban az esetben, ha a házasulandók egyike, vagy valamelyik tanú külföldi állampolgár, tolmácsra van szükség. A tolmácsnak nem kell tolmács igazolvánnyal rendelkeznie, bárki lehet, aki jól érti a nyelvet, azonban nem lehet egyik házasulandó fél és egyenes ági rokon sem.

Költségek

Az anyakönyvvezetői eljárásnak (beleértve a házassági anyakönyvi kivonat kiadását is) semmiféle anyagi vonzata nincs. Az anyakönyvvezető irodájában lezajlott házasságkötésért nem kell fizetni, viszont ha ünnepélyes szertartást akarnak a házasulandók, azt az adott kerület/település hivatalában kell megérdeklődni, mert az összeg önkormányzatonként eltérő. Minden Önkormányzatnak biztosítania kell az ingyenes házasságkötést (általában 4 főre: a pár + 2 tanú) azonban van lehetőség terem, illetve egyéb szolgáltatások igénybevételére.

Névviselési szabályok

2004. január 1-je után történt házasságokra, illetve születésekre vonatkozó szabályok

A családjogi törvény 2004. január 1-je után lehetővé teszi a vegyes családi nevek viselését. A Brazíliában ismert vegyes családi név felvételéhez korábban a magyar Belügyminisztérium külön engedélyét kellett kérni, ezután azonban a házasságra lépők sokkal szabadabban köthetik össze családi neveiket. Kovács Anna és Szabó András példáján levezetve az alábbi lehetőségek közül lehet választani:

A feleség:

- megőrizheti eredeti nevét (Kovács Anna)
- felveheti férjéét a -né megjelöléssel (Szabó Andrásné)
- használhatja a kettőt egymás után (Szabó Andrásné Kovács Anna, vagy Szabóné Kovács Anna)
- választhatja összekapcsolva mindkettőjüket (Szabó-Kovács Anna, vagy Kovács-Szabó Anna)
- viselheti egyszeres (Szabó Anna), vagy kettős változatban csak a férjéét is (Szabóné Szabó Anna)

A férj:

- megtarthatja eredeti nevét (Szabó András)
- felveheti felesége családi nevét (Kovács András)
- használhatja a kötőjellel összekapcsolt változatokat (Szabó-Kovács András vagy Kovács-Szabó András)

A vegyes családi nevek bevezetésével 2004. január 1-től bővültek a gyermekek névadási lehetőségei is (abban azonban nem történt változás, hogy a gyermek továbbra is csak legfeljebb két keresztnévet viselhet). A fent említett házaspár az új szabályok szerint a Szabó, a Kovács, a Szabó-Kovács vagy a Kovács-Szabó családi nevek bármelyikét adhatja gyermekeinek, de az egy házasságon belül született gyermekek csak azonos családi nevet viselhetnek. Amennyiben a törvény hatálybalépése (2004. január 1.) után született gyermek születési családi neve a születéssel kettőnél többtagúvá válna, a szülőknek nyilatkozniuk kell arról, hogy a gyermek a családi név melyik két tagját viselje.

Fontos szabály, hogy a 2004. január 1. előtt történt házasságokra és születésekre az új szabályok nem vonatkoznak, de az új lehetőségeket azok is kihasználhatják, akik korábban kötöttek házasságot vagy korábban született gyerekek. Ehhez névváltoztatási kérelmet kell benyújtani. Annak is névváltoztatási kérelmet kell benyújtania, aki a fenti példától eltérő nevet kíván használni. Kivétel ez alól, amennyiben a brazil házassági anyakönyvi kivonat már eleve tartalmazza a feleség házasságkötés utáni nevét: ebben az esetben ez lesz a mérvadó a magyar anyakönyvezésnél is, akár megfelel a név az új a szabályoknak, akár nem.

Megjegyzendő, hogy a vegyes családi neveket Magyarországon kötőjellel összekötve anyakönyvezik.

A fentiekben ismertetett és rendkívül szerteágazó, bonyolult szabályozás miatt kérjük, hogy a névviselést érintő ügyekben előzetesen mindig konzultáljanak a Nagykövetségünkkel.